

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra Antonius i Paris

Citation: Claussen, Sophus: "Antonius i Paris", i Claussen, Sophus: *Antonius i Paris*, udg. af Jørgen Hunosøe ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, [i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab], cop. 1990, s. 357. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen01-shoot-idm140218341181936/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Antonius i Paris

- hyrdinde»). – *Gargantua*: navnet på en kæmpe i den fr. forfatter F. Rabelais' romanværk om G. og Pantagruel (1532-1564). Den omtalte scene er fra 1. bog kap. 17. – *Ludvig den helliges Statue*: Ludvig IX, den Hellige (1214-1270), fr. konge, indviede Notre Dame-kirken 1250. – Foran Notre Dame ses en kæmpe-rytterstatue i bronze (1882), udført af den fr. billedhugger Charles-Louis Rochet (1813-1878), af Karl den Store og hans vasaller. Der ses ingen statue af Ld.H. *vis-à-vis* Notre Dame. – *nde Mølle*, Moulin-Rouge: forlystelsessted åbnet 1889 på Montmartre. – *Sangen: La meunière du moulin à vent*. Tilskrives Gallet (ca. 1700-1757): fr. visedigter. Ses i *Chansons nationales et populaires de France*. Par Dumer-sen et Noël Ségur. (1851-1852), bd. 1, s. 98. – ... *Passé par devant* (...) «Taget på forskud/gifter jeg mig med møllersken/fra vindmøllen»
- 118 *On dit* (...): er strofe i af visen *Les raretés* (1720) af De la Motte Houdart, formentlig skuespilforfatteren A. Houdart de la Motte (1672-1731) (*Chansons* bd. 1 s. 197), se også s. 124-125 og s. 126
- 123 *Parc Monceau*: park anlagt i eng. stil langs Boul. de Courcelles.
- 124 *merovingiske*: efter den fr. kongeslægt Merovingerne, der herskede ca. 448-751. – *Visen om de sjældne Gæster: Les raretés*, s. n.t.s. 118. – *Picardiet*: landskab i N-Frankrig o. floden Somme. Indbyggerne havde ord for at være flittige og besindige.
- 125 *Gascogne(r)*: landskab i SV-Frankrig ml. Atlanterhavet, Pyrenæerne og Garonne. Indbyggerne havde ord for at være ridderlige, modige – og pralende. – *Løngchamps* v. Bois de Boulogne: opr. et nonnekloster, som i løbet af 1500-tallet fik ry for sine løse søder. I 1861 anlagdes her en mondæn hestevæddeløbsbane. – *Figtepér*: sølle el. kedelig ægtemand
- 126 *Rakel* (...): *Lea*: I 1. Mos. 29 fortælles, at Jakob måtte tjene syv år for at få den smukke Rakel, men blev bedraget og fik den ældre søster Lea i stedet. Han måtte da tjene syv år mere for at få R. til hustru. – *Monaus*: lat. munk. – *Saint Antonius* (ca. 250-356): eremit, som levede i den ægyptiske ørken. Den hellige A.'s erotiske fristelser og demoniske puser er et ofte anvendt motiv i billedkunsten. Se også n.t. s. 5.
- 129 *Antonius og Ladislas*: titlen ændret i 2. udg. til *Ladislas* (jf. Eiferskriften). Historien har motiv til fælles m. sonetten *Kunstner-Exstens* (SC:SL II 75) fra juli 1893. Begge tekster henviser – ved prægnante karakteristika – sandsynligvis til den tyskfodte, da kunsthändler, maler og mæcen Willy Gretor, f. Petersen (1868-1923), der i disse år modtog en central stilling i den skandinaviske koloni. Som omtalt i sonetten holdt han mondæn salon i sit herskabelige hus på Place Malherbes. Under sit atelier havde WG en mindre lejlighed, beregnet til at huse unge skandinaviske kunstnere og venner, der ikke havde penge nok til at klare sig for i Paris. Han tilbød f.eks. Knut Hamsun at bo der juni 1893. En række fremtrædende politikere, kulturpersonligheder, kunstnere m.m. sås i kredsen, (...) *fra Danmark, digteren Sophus Claussen* (Ernst Mentze *Willy Gretor – født Petersen. Kunst – Fantasi og Virkelighed* (1965) s. 97) Strindberg lante hans elskendes hus i Passy 6.9-22.10.1893, hvor han maalede en serie billeder,

før han flyttede ind i pensionatet i Rue de l'Abbé de l'Épée 14; SC købte 2 af dem. Herman Bang omtaler *Creter* i brev til SC 3.3.1894 (FL I 205).

- 131 *de gamle Forskansinger*: fæstningsanlægget o. Paris, jf. n.t.s. 67. – *Babels Taarn*: som menneskene if. 1. Mos. 11 ville bygge, og som skulle nå op til himlen. Gud tillod det ikke, men slog dem m. babylonisk forvrring, så de ikke længere talte samme sprog. – *Kaféen skeas for Théâtre Français*: Café de la Régence, Rue St-Honoré 161, tilholdssted for den skandinaviske koloni i Paris; nu nedlagt.
- 134 *Protégé*: person, som nyder en andens begunstiggelse. – *Aquat/haandtag*: flerfarvet halvædelsten.
- 136 *Mit Speck (...)*: med flæsk fanger man mus; ældre ty. ordsprog.
- 138 *Jernbaneaktier, Panama*: 1879 fik Frankrig overdraget anlægget af P.-kanalen. Arbejdet mislykkedes, og selskabets påfølgende likvidation i 1889 førte til langvarige undersøgelser for bestikkelse og korruption i ledende fr. politiske kredse. Skandalen kulminerede i 1893. Ministeriet opløstes, og en række fremtrædende politikere blev umuliggjort. I kølvandet på denne omfattende bestikkelsessag fulgte en del socialistiske demonstrationer, som det nyvalgte ministerium slog ned med hård hånd. SC – og Herman Bang – rapporterede hjem herom, men dette politiske stof – samt Dreyfus-affæren og de talrige anarkistattentater – er karakteristisk nok ikke indgået i *AP*, men i *FR*.
- 139 *Kærligheden søger ikke sit eget*: 1. Kor. 13,5. – *Hvad frygter du for? du fører Cæsar!*: jf. et lat. mundheld: Du bærer Cæsar og hans lykke – hvad Cæsar år 48 f.Kr. sagde til den kaptajn, der førte ham over det oprørte Adriaterhav til Illyrien. – *som Nero (...)* *som Heliogabal*: udtrykkene er identiske m. de udtryk, SC benytter om *Herman Bang* i mundedigtet af samme navn (SC:SL IV 147). *Heliogabal* (204–222 e.Kr.) var rom. kejser fra 218 og kendt for udsvævelser af enhver art. I *Haabløse Slægter* (1880) 11,5 sammenlignes HB's alter ego Hoff m. H. (jf. også *DO* 147). *Nero* (37–68 e.Kr.): rom. kejser fra 54, berygtet for sin magtsyge og brutalitet.
- 140 *Søn af Solen*: vel søn af solguden Apollon, der bl.a. var gud for sang, digtning og musik. – *ved Jeanne d'Arcs Rytterstatue*: ved nordenden af Rue des Tuileries (nu. Av. du Gen. Lecomnier) på Place des Pyramides. Statuen – af E. Fremiet (1824–1910) – opstilledes 1871. – *Skubkarre*: trillebør, lille firkantet kærre med to hjul.
- 141 *en Pandora*: if. gr. mytologi sendte guderne den smukke, men letsindige P. til menneskene. Som udstyr medbragte hun en æske, men da hun nyfident åbnede den, fløj sygdomme og alskens nød ud til menneskeheden. Kun håbet blev tilbage.
- 142 *Faust (...)* *Mefisto*: Faust sælger sin sjæl til Mefistofeles mod at få djævelens hjælp til at kunne tilfredsstille sin kundskabstørst. – *Gretchen*: den uskyldige Margarete i *Faust*, se. n.t.s. 17. – *St-Sulpice*: kirke fra beg. af 18. årh. ml. Boul. St-Germain og Rue de Vaugirard; rummer bl.a. en række helgenstatuer.